

New York fængselsselskab.

1845—1895.

New York fængselsselskab har i år fejret sit 50-års jubilæum. Fængselssagens historie i staten New York er omtrent ensbetydende med foreningens virksomhed i disse år, thi overalt har den gjort sin indflydelse gældende, og med berettiget stolthed kan resultaterne konstateres. Forsåvidt kan dette samfund stå som et lysende eksempel blandt lignende korporationer, om der end ikke kan være tale om nogen egenlig sammenligning, da man næppe noget sted udenfor Amerika kan tænke sig en privat forening af lovgivningen udrustet med så omfattende beføjelser som New York fængselsselskab, hvorfor de europæiske selskaber nødvendigvis komme til at stå i skygge for deres amerikanske kollega. Desuagtet kan de ganske sikkert lære adskilligt af denne i retning af energi og initiativ.

Selskabets historie begynder i decbr. 1844, da en opfordring fra overdommer John W. Edmonds fremkom i New Yorks blade om at hjælpe til dannelsen af en forening, hvis formål skulde være at skaffe værdige løsladte forbrydere beskæftigelse. Dette førte til et offentligt møde, hvor selskabet konstitueredes med Edmonds som formand. Sin egenlige organisation erholdt det dog først ved en lov af 9 maj 1846, der tillige tillagde selskabet de store ret-

tigheder, på hvis grundlag det senere har udviklet sig med kæmpeskridt. Ifølge denne lov — som endnu er selskabets grundlov — dannes selskabets bestyrelse, foruden af en præsident, en sekretær, en kasserer m. fl., af en eksekutivkomité, hvorunder sorterer en finanskomité, en komité for tilsyn med arresterede og anholdte personer, en do. for tilsyn med fængselsdisciplin og en do. for omsorgen med løsladte forbrydere. 10 af disse komitémedlemmer ere tillige medlemmer af eksekutivkomitéen, der endvidere består af 22 udenfor stående medlemmer. Samtlige komitémedlemmer vælges årlig paa en generalforsamling. Til gennemførelse af foreningens formål be- myndiges den ved loven til at oprette et arbejds- hus i New York for vagabonder og omdrivere, som af domstole, politimyndigheder eller fattigforstandere henvises dertil, og dér udøve i enhver henseende samme myndighed, som ellers tilkommer bestyrelserne for de offentlige fængsler. Alle funktionærer ved anstalten ansættes af fængsels- selskabet, og dettes bestyrelse har ret til på de mindre- årige fangers vegne at indgå lære- og tyendekontrakter på sådanne vilkår, som bestyrelsen finder tjenlige. — Der tillægges endvidere eksekutivkomitéen ret og pligt til gen- nem udnævnte tillidsmænd til enhver tid at inspicere samtlige statens fængsler og gøre indberetning til lovgivnings- magten om deres tilstand og forhold samt påtale alle om- stændigheder, der ere til hinder for deres fuldkommen- gørelse i retning af disciplin og indre ordening. I den anledning udrustes de befuldmægtigede med ganske samme myndighed, som tilkommer statens fængselsinspektører, og det gøres fængselsbestyrelserne i staten til pligt at tilstede selskabets udsendinge adgang overalt i fængslerne, frem- lægge akter, bøger og dokumenter vedrørende fangerne m. v. samt i det hele på enhver måde lette dem deres hverv. Dog skal udsendingen først have en autorisation fra den lokale dommer eller en overdommer, hvori den tilsynshavendes navn angives, det fængsel, som skal beses,

betegnes, samt en tid opgives, inden hvilken inspektionen skal være tilendebragt. Man får unægtelig indtryk af, at fængslernes tilstand på den tid har været nogenlunde håbløs, når staten så fuldstændig har kunnet delegere sine pligter til privatpersoner, og det kan ikke forundre, at det først efter en stærk agitation og kun ved overdommer Edmonds store indflydelse lykkedes at få de lovgivende forsamlinger til at vedtage loven.

Imidlertid har selskabet vist sig tilliden værdig, og det arbejde, der udfoldes, er i sandhed beundringsværdigt.

Dets Virksomhed deler sig i 3 hovedafdelinger, hvis beskaffenhed allerede er antydnet gennem navnene på de 3 underordnede komitéer: I. forbedring af fangernes kår, enten det nu drejer sig om varetægtsarrestanter, dømte forbrydere eller personer, der ere anholdte som vidner*); II. forbedring af fængselsdisciplin og fængslernes bestyrelse, både ved distrikts- og statsfængsler; III. omsorg for løsladte forbrydere ved at forsyne dem med midler til at opnå en hæderlig levevej og opretholde dem i deres anstrængelser for forbedring. Vi skal kortelig skildre de former, hvorunder disse bestræbelser foregår uden iøvrigt at gå ind på nogen historisk udvikling, der vilde føre for vidt.

ad I. Hvad virksomheden for fanger angår, er den i det væsentlige begrænset til staden New York. Selskabets agenter besøge daglig byens central fængsel — the toms —, hvor alle fanger fra dens distriktsfængsler hver morgen føres hen, og hvis befolkning mest består af varetægtsarrestanter, da straffen udstås andetsteds. I fængslets korridor findes desuden en brevkasse, hvori fanger, som ønske hjælp, kan nedlægge deres andragender. I reglen indeholde disse anmodninger om bistand til opnåelse af sagens hurtige fremme, og selskabet foretager da, hvor det synes rimeligt, de fornødne henvendelser til autoriteterne. Andre ere an-

*) Dette er en almindelig fremgangsmåde i Amerika, når kollision kan befrygtes.

modninger om hjælp til udgifterne ved sagførerbistand*), fra personer, der ere uden venner og penge. I sådanne tilfælde opsøges fangen, bringes til at fortælle sin historie, og, hvor omstændighederne tale for ham, engagerer selskabet en forsvarer. Da sådan sagførerhjælp erholdes temmelig billig, og da selskabets sagførere yderligere moderere deres priser, samt da fangen ofte selv kan udrede en del af udgifterne, koster denne del af selskabets virksomhed ikke så betydeligt, som den under andre forhold vilde gøre. Også uden direkte anmodning opsøger selskabets agenter stedse de forbrydere, som første gang komme indenfor fængselsmuren. Deres forbrydelses natur undersøges, og undertiden anbefales vedkommende til en betinget dom eller fuldstændig fritagelse for tiltale, domstolene vise i så henseende selskabet den største imødekommenhed, og dette overtager tilsynet med fangen i prøvetiden. Hundreder af sådanne fanger sendes ved fængselselskabets foranstaltning til opdragelsesanstalter og plejehjem. Naturligvis fremkommer ofte anmodninger om bistand fra uværdige, og skuffelser kunne ikke undgås, men selskabet viser her stor forsigtighed vel vidende, at en eneste fejltagelse kan koste agenten dommerens tillid og tilintetgøre års udbytte. — I de 50 år, selskabet har virket, have dets agenter besøgt 121828 fanger, samtalt med dem, hjulpet eller rådet dem på forskellig måde. 30583 tiltalte ere examinerede og har fået deres sag hurtig fremmet, 6846 ere på agenternes anbefaling løsladte uden tiltale, 9197 fanger ere med bistand fra selskabet frifundne af domstolene.

ad II. Den anden side af selskabets virksomhed er yderst omfattende og bringer det til at tage stilling til så godt som ethvert penitentiært spørgsmål. Det er tillige på dette område, at selskabet står i stadig rapport til lovgivningsmagten, og her indenfor sin domæne har vidst at skaffe sig en ikke ringe politisk indflydelse. Stærkt træder denne

*) I Amerika findes ikke beskikkede defensorer.

indflydelse således frem i forholdet til arbejdsvirksomheden i fængslerne — dette i Amerika og, som det synes, særlig i New York så omtumlede spørgsmål. Det skyldes selskabet, at det fordærvelige kontraktssystem, der gjorde fængslerne til storartede fabrikanlæg for en privat entreprenørs regning uden mindste hensyn til de særlige fængselsformål, blev afskaffet og erstattet af piece-prise-systemet, hvorefter fangerne vel arbejde for private, men uden at disse have nogen myndighed over arbejdets fordeling og drift, idet entreprenøren betaler for hvert stykke arbejde, som leveres færdigt. Selskabet anser vel arbejde for statens regning som idealet, men har dog approberet det gældende system som det efter omstændighederne bedst mulige. Systemet var imidlertid og er fremdeles udsat for stærke angreb fra fagforeningerne, der ønske alt fangearbejde afskaffet af hensyn til konkurrencen, men her har selskabet spillet en fremtrædende mæglende rolle, og væsentlig ved dets intervention lykkedes det i 1889 at afslutte et kompromis (fasset law), hvorefter antallet på fanger, der beskæftiges i en bestemt arbejdsgræn, aldrig må overskride en vis procent af antallet af fri arbejdere i samme branche. Ved denne lov opnåedes det tillige, at en vis del af arbejdsudbyttet forbeholdes fangen til udbetaling ved løsladelsen eller til understøttelse af hans familie i fangetiden. Trods de skrancker, der ved denne lov er sat for fangearbejdet, har striden nu atter antaget en akut form, idet en ny lov, der skal træde i kraft d. 1 januar 1897, har forbudt alt arbejde i fængslerne undtagen til statens eget behov. Strax da forslaget til denne lov kom frem, satte exekutivkomitéen sig i bevægelse og opnåede virkelig et løfte fra regeringens side om, at loven ikke skulde blive gennemført, men desuagtet blev den lige i samlingens slutning i huj og hast vedtagen. Træder denne lov i kraft, vil dens virkninger blive ødelæggende for fængslerne, idet kun 10 % af fangerne overhovedet vil kunne finde beskæftigelse, da staten ingen stående hær har og de velgørende statsinstitutioner,

der findes, selv forarbejde omtrent alle de varer, de tiltrænge. Selskabet har da også strax åbnet en mægtig agitation mod loven og til folkerepræsentationen indgivet et andragende, hvori lovens fordærlige følger i kraftige ord udmales, og der ad statistisk vej gøres rede for, hvilken overordenlig ringe fare de frie arbejdere har at befrygte fra fængselsarbejdet. Det foreslås derfor, at indskrænkningen til arbejde »for statens behov« kun skal gennemføres »så vidt muligt.« Det stærke pres, selskabet ved tidligere lejligheder har formået at udøve på lovgivningsmagten, vil forhåbenlig også denne gang bringe det sejren hjem, men for alle tilfældes skyld har selskabet allerede under ventilation, hvis loven træder i kraft, at foranledige udrustet særlige fangeskibe, der skulle transportere de ledige fanger til Eriesøen for at arbejde med på den nye Erie-kanal, der dog må betragtes som et arbejde til »statens behov!«

Er krigstilstanden således på dette område erklæret imellem fængselselskabet og lovgivningsmagten, kan man som varsel om stridens udfald på et andet punkt konstatere, hvor mægtigt selskabet har formået at rive statens øverste autoriteter med sig — nemlig ved oprettelsen af Elmira Reformatory, som selskabet med rette betragter som et monument på straffuldbyrdelsens område, hvis tilblivelse og gennemførelse helt og holdent skyldes dets initiativ. Elmira Reformatory er en statsanstalt og integrerende led af det hele fængselsystem i staten, men den ubestemte dom, der er den tap, hvorom det hele drejer sig, havde selskabet i tale og skrift år iforvejen propageret for, så at den var bleven en naturlig faktor at regne med for vælgerne og derigennem for de lovgivende forsamlinger og ikke stod som »spring ud i mørket« således som i andre stater; det hele tvangsopdragelsessystem, hvorpå fangebehandlingen beror, er som indblæst af selskabets ånd og helt igenem baseret på dets principer, og det omfattende probation-system, som anstalten benytter ved fangernes løsladelse, kunde næppe

tænkes virkeliggjort uden den assistance, som selskabet med sit store apparat formår at yde ved det tilsyn, som selskabets agenter fører med fangerne i prøvetiden*).

Ikke fuldt så heldig har selskabet været i sin ihærdige kamp mod distriktsfængslernes — jails**) — slette indretning. I staten findes 66 jails, som selskabet stadig visiterer ved hjælp af lokale komitéer, der indsende årlige beretninger til executivkomitéen. Da jails imidlertid sortere under kommunerne, der i kraft af deres selvstyre ikke behøve at tage noget hensyn til selskabets klager, og — i Amerika som åndensteds — væsenlig kun er interesserede i at have deres fængsler så billig som muligt, ere tilstandene højst utilfredsstillende. Fængselssekretæren fandt sig endog på det i år afholdte møde beføjet til om jails at fremsætte følgende energiske ord: »Ulykkeligvis har fængselselskabet kun myndighed til at inspicere, ikke til at korrigere. Kunde det rette fejlene lige så let som det kan se dem, tænker jeg, at den allerstørste del af distriktsfængslerne hele staten igennem for længe siden vare lagt i grus — raserede til grunden som en uudholdelig offenlig skam og skade, håbløst, som det er, i dem at opnå nogetsomhelst i retning af reform og forbedring«. Det er den totale mangel på adskillelse mellem de såre forskellige elementer, der udgøre deres befolkning, lediggangen og overfyldningen, som gør dem så fordømmelige. Sålænge deres bestyrelsesforhold er som nu, kan kun lidet gøres, tilmed da sognets sheriff er fængslets forstander og får en væsenlig del af sin løn ved den betaling, som erlægges for hver fange, hvorfor han er interesseret både i at fylde jails så stærkt som mulig og at holde fangerne derinde så billig som muligt. Herpå har det kun lidet hjulpet, at loven har foreskrevet, at ingen fange, som dømmes til fængsel over 60 dage, må udstå sin straf i distriktsfængslet men skal afleveres til det nær-

*) Se iøvrigt om Elmira Reformatory tidskr. B. XIV p. 65 ff.

**) Se om disse nogle bem. i tidskr. B. XIV. p. 66—67.

meste penitentiary; thi af venskab for sheriffen ikender dommeren på grund af denne bestemmelse mange steder de tiltalte fængsel i — 59 dage, når det på nogen måde lader sig gøre. Dog må det bemærkes, at der ifølge de lokale komitéers indberetninger adskillige steder fra tid til anden indføres forbedringer i bygning og disciplin, og hvor et nyt jail indrettes, tages selskabets udsendinge med på råd om dets tidssvarende indretning. Men selskabets fremtidsplan er at få samtlige jails indordnede under en centralbestyrelse, der har myndighed til at beordre nye jails opbyggede, hvor det tiltrænges, og tilvejebringe den fornødne ensartethed i deres system.

Løvrigt angive de nævnte bestræbelser kun en ringe del af selskabets virksomhed under dette litra. Den er for omfattende til at kunne samles i bestemte rubra. Støttet på sit lovlige tilsyn har det i de forløbne år virket for og tildels gennemført talrige forbedringer i fængslerne til adskillelse af fangerne efter køn, aldre og fordærvelse, bevæget bestyrelserne til at lægge mere vægt på straffens reformatriske formål end tidligere, udvirket talrige forbedringer i fængslernes bygning og indretning, påtalt myndighedsmisbrug eller efter omstændighederne sørget for håndhævelse af skarpere disciplin — kort sagt sat sine spor på så godt som alle de områder, hvor de moderne penitentiære bestræbelser gør sig gældende. Særlig skal endnu kun nævnes, at selskabet i de sidste år til adskillige af New Yorks politistationer har fået knyttet kvinder, hvis opgave er at tage sig af de kvindelige anholdte, som ofte i en sørgelig forfatning indbringes dertil, samt drage omsorg for de små børn, der i hjælpeløs tilstand findes rundt om i gaderne.

ad III. Hvad endelig angår selskabets virksomhed for løsladte forbrydere, falder den naturligvis i hovedsagen sammen med alle andre fængselselskabers. Selskabet udtrykker sin glæde over det omslag, som er frembragt i den offentlige mening overfor de løsladte, der tidligere skyedes

som pestbefængte i værksteder og på arbejdspladser. Tværtimod er det nu ikke ualmindeligt, at personer, som aldrig have set fængslets indre, søge arbejde ved at udgive sig for straffede og således exploitere den medlidenhed, folk udviser mod disse. Ofte komme de til selskabet og søge hjælp, men her har de ikke held med sig, da der føres lister over samtlige løsladte, støttede på indberetninger, der månedlig afgives til selskabet fra alle fængsler. Indtil 1877 modtog selskabet en årlig bevilling fra staten til fordeling blandt løsladte forbrydere. Dette faldt imidlertid bort, da staten nu selv har et agentur hertil, men da dette kun tager sig af fanger fra statsfængslerne (tugthusene), er det fremdeles selskabet, som modtager løsladte fra penitentiaries og jails. Ikke få løsladte beskæftiger selskabet selv, indtil det lykkes at skaffe dem varig sysselsættelse, med arbejde på dets bygninger eller ved til dets eget brug at hugge brænde, skuffe kul, arbejde i haven, læse korrektur på selskabets skrifter, uddele cirkulærer, trykke dets bøger o. l. Sendes den løsladte bort til sit hjem, til en arbejdsgiver eller venner, som ville sørge for ham, følger en af selskabets folk med, indtil han er sikkert på vejen. I den tid, selskabet har bestået, ere 30098 løsladte på forskellig måde hjulpne, 7631 have fået fast arbejde på dets foranstaltning, men desuden ere mangfoldige understøttede efter anbefaling fra de lokale tilsynscommitéer for de forskellige jails, uden at register er ført over disse. Hvor omfattende den hele virksomhed er, fremgår f. ex. af selskabets fortegnelse over understøttelser i regnskabsåret $\frac{1}{11}$ 1893— $\frac{31}{10}$ 1894.

Hjulpne med midlertidigt arbejde på selskabets	
bygning	946
Antal af uddelte måltider	2986
Hjulpne til logis	1495
do. klæder	275
do. fast arbejde	39
do. at vende hjem til venner eller beskæftigelse	37
do. værktøj	28

Det bør endvidere i denne forbindelse bemærkes, at selskabet i forbindelse med Society af Charity har virket for unge løsladte forbrydere ved at oprette en »industrial farm« i Burnham, hvor eleverne oplæres i håndværk, agerdyrkning m. m. Men foruden sådan frivillig assistance må endnu nævnes det pligtmæssige tilsyn, som føres med personer, der på selskabets anbefaling fritages for tiltale ved domstolene mod i en vis tid at undergives selskabets kontrol, samt tilsynet med de fra Elmira Reformatory on parole løsladte. Siden 1877 ere 4700 fanger udgæede on parole fra denne anstalt, deraf 2310 på betingelse af selskabets kontrol, der har virket tilfredsstillende og i det hele medført gode resultater. Men selvfølgelig er i New York som overalt den hele virksomhed for løsladte af den natur, at 10 tilfælde af skuffelse let må betales for 1 gunstigt, der da imidlertid også rigelig opvejer sorgen over de andre, og beretningerne indeholde fortællinger om adskillige menneskeskæbner, der syntes hjemfaldne til undergang på et tidspunkt, hvor associationen greb ind med en frelsende hånd, der efterhånden over alle skær har bragt staklerne i havn. —

Selskabet fejrede sit jubilæum d. 28 februar og følgende dage ved en conference, hvortil et stort antal af statens honoratiores samt delegerede fra andre fængsels-selskaber havde indfundet sig. Der holdtes 3 møder, ved hvilke en mangfoldighed af adresser, vedrørende fængselsvæsenets forskellige spørgsmål, indsendte dels fra selskabets egne medlemmer dels fra fremmede stater samt fra Europa, oplæstes. Forskellige talere berettede desuden om selskabets historie i tidligere år og mindedes de udmærkede mænd, som i tidens løb have været knyttede til selskabet: dets stifter, John Edmonds, dets første sekretær, kvækeren Isak Hopper, en højt begavet, psykologisk skarptseende menneskeven, der mere end nogen anden har bidraget til at grundlægge den tillid, autoriteter og private stedse har udvist selskabet, endvidere selskabets nys afdøde utrættelige

sekretær, den kundskabsrige Dr. Wines m. fl. Endelig oplæstes en række lykønskninger fra de forskelligste egne på jordkloden, således fra general Brinkerhoff, formand for Amerikas samlede fængselselskab »the national prison association,« Dr. Mittermeyer i Heidelberg, den bekendte kriminalist, der havde bæret selskabet med en udførlig beretning om fængselsvæsenets tilstand i Tyskland, Rivière, generalsekretær for Frankrigs fængselselskaber, senator Berenger, fader til loven om betingede straffedomme i Frankrig, Tallack, Howard-associationens bekendte sekretær, der ligeledes havde tilsendt selskabet en adresse om engelske fængselsforhold, Fr. Stuckenberg, udgiveren af nærværende tidsskrift, m. m. fl. Fra alle sider bevidnedes der selskabet den varmeste anerkendelse som første pioner og nu anerkendt præses blandt de amerikanske fængselselskaber, og det er næppe overdrevent, når det i en af de fremsendte skrivelser hedder:

»Alle fængselsinteresserede stå i gæld til det nationale fængselselskab og de forskellige foreninger, men fremfor alt til New York fængselselskab for den stilling, hvori fængselssspørgsmålene for øjeblikket befinde sig i dette land. Gennem dets anstrængelser er der skabt en stærk følelse for nødvendigheden af en mere tidssvarende behandling af forbryderne, fremkaldt sympathi og interesse for disse emner hos alle oplyste folk og vakt en folkeånd for fængselsreformer, så at der nu er god grund til at håbe, at det gamle detentionssystem mere og mere vil vige pladsen for et gennemført reformsystem til gode for forbryderen og til velsignelse for samfundet.«

A. G.
